

Technische vragen Programmabegroting 2025



	Partij	Programma 1,2 of 3	Pagina nummer	Vraag	Ambtelijke beantwoording/toelichting:
1	CDA	1	12	Wat gaan we ervoor door, de laatste zin onder c: hier staat dat enkel de gemeentes die verantwoordelijkheid nemen. Hoort hier niet enkele te staan? Of nemen inderdaad alleen de gemeentes verantwoordelijkheid en niet de provincie? Valt Koggenland ook onder deze gemeentes?	Gesproken voor Westfriesland: 6 van de 7 gemeenten kiezen ervoor om wildopvang te financieren, Koggenland kiest daar ook voor. De Provincie onderzoekt de mogelijkheden om wildopvangen structureel te financieren, maar concrete voorstellen heeft de Provincie daar (nog) niet gedaan.
2	CDA	3	14	Wat willen we bereiken: wordt in Koggenland ook gedacht aan het opleveren van woningen met een regenwatertank zoals dat in Venhuizen bij een nieuwe wijk gedaan gaat worden?	Hier is over gesproken. Een hemelwaterreservoir bij een woning brengt extra kosten met zich mee waarmee de stichtingskosten van de woning hoger worden. Omdat het niet verplicht is vanuit wetgeving of beleid, is het een politieke keuze om deze wel of niet in het plan mee te nemen en daarmee de kosten te verhogen.
3	CDA	3	15	Kleinschalig toeristisch/recreatief onder e: Wat is de status van ontwikkelingen boerenlandpaden?	Dit is een verzoek tot een update en geen vraag in relatie tot de begroting
4	CDA	6	23	Wat gaan we ervoor doen: uitbreiding inloopvoorziening GGZ Wat houdt deze uitbreiding in, meer uren open of een tweede inloopvoorziening?	Het betreft een uitbreiding van het aantal uren dat gemeente Koggenland een inloopvoorziening GGZ heeft. We zijn nog in gesprek met de aanbieder of dit op een tweede locatie kan. De kosten voor deze uitbreiding worden betaald uit het regionaal budget kwetsbare inwoners.
5	CDA	7	26	De uitkomsten van de marktverkenning om te onderzoeken in welke vorm en bij welke organisatie de afvalverwerking het meest efficiënt wordt uitgevoerd wordt later in 2024 verwacht. Het is half oktober, wanneer kunnen we deze uitkomsten verwachten?	De marktverkenning is binnen en wordt nu voorbereid voor publicatie. Voor het einde van 2024 is de marktverkenning gepubliceerd via een memo aan de raad.
6	CDA	paragraaf 2	44	Risicoparagraaf: Onder WPG staat een risico van 5% voor een bedrag van € 25.000. Vergeleken met de nadere risicos is het een laag bedrag en een klein risico. Waarom is deze dan toch opgenomen in de risicoparagraaf?	Als het totaal aantal risico's boven de tien uitkomt, presenteren we de grootste 10. Omdat na inventarisatie minder dan 9 risico's zijn geformuleerd (9), is besloten geen risico's uit de lijst te schrappen en het volledige beeld weer te geven.
7	CDA	paragraaf 2	39 en 42	Ontwikkeling ratio weerstandsvermogen: Bij 2026 staat een bedrag van 10.809.000 als weerstandscapaciteit. Op 31-12-25 wordt de stand van de algemene reserve gesteld op 4.019.000. Hoe komen jullie aan het bedrag van 10.809.000? Mag ik ervan uit gaan dat deze nog worden gecorrigeerd in de begroting?	Bedrag is stand algemene reserve 1-1-2026 + bedrag voor onvoorzien. Gepresenteerd is een bedrag van 10.764 + 45 = 10.809. Het bedrag 10.764 is verkeerd overgenomen uit de staat van reserves. De juiste stand van de reserve op 1-1-2026 is 4.019. Er had dus moeten staan 4.019 + 45 = 4.064. De ratio had dan moeten zijn $4.064/1850 = 2,20$. We zullen dit onderdeel aanpassen in de definitief te publiceren stukken(vóór de raadsvergadering van 11 november aanstaande).

8	CDA	Woningbedrijf	103	Afschrijvingen: In 2023 zijn de afschrijvingen € 990.000 en in 2025 en verder € 1.957.000. Hoe is dit grote verschil te verklaren? Bij afschrijvingen gedekt via reserve staat bij 2025 en verder een bedrag van € 384.000 tussen haakjes. Komt dit bedrag nog boven de eerder genoemde afschrijvingen? Graag een uitleg waarom dit bedrag tussen haakjes wordt vermeldt, dit is mij niet duidelijk.	De afschrijvingen 2025 zijn begroot op € 1.957.000. Het verschil ten opzichte van de realisatie 2023 € 990.000 zit hem met name in hogere afschrijvingen als gevolg van nieuwe projecten zoals Het Veer, De Tuinen, de Flexwoningen, én de verduurzaming binnen de bestaande complexen van het Woningbedrijf.
9	VVD		9	3,4 miljoen minder lasten opvang ontheemden Oekraïne is dit een hard gegeven .	De 3,4 miljoen minder lasten betreft een totaalstelling. Van deze lagere lasten heeft 2,3 miljoen betrekking op de opvang ontheemden Oekraïne. Dit heeft echter een technische oorzaak: de kosten opvang Oekraïne zijn begroot tot en met 2024. Vanaf 2025 zijn er geen lasten en geen baten begroot voor opvang Oekraïne omdat op het moment van het opstellen van de begroting 2025 nog geen beschikkingsbedrag bekend is. Op het moment dat de beschikking bekend is wordt dit opgenomen in de Perspectiefnota.
10	VVD		11	Dierenwelzijn nota wordt uitgewerkt en gemeentelijke dieren opvang taken robuust uit te voeren is hier al een bedrag voor begroot in de begroting.	Deze kosten zijn nog niet doorgerekend in de begroting. Op dit moment worden de financiële gevolgen met dierenopvangorganisaties berekend. Pas als die bekend zijn is het mogelijk om dit in de begroting door te rekenen.
11	VVD		16	Waar moeten wij aan denken visie document ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven.	Het visie document richt zich in het algemeen op bedrijven in het landelijke gebied, waaronder agrarische bedrijven.
12	VVD		19	Wat betekent het dat een gemeente de wettelijk plicht heeft te zorgen per 2026 voor een volwaardige openbare bibliotheek.	De gemeente heeft bij de invoering van de zorgplicht (verwachting per 01-01-2026) de wettelijke plicht om met de extra rijksvergoeding een volwaardige bibliotheek in de gemeente te realiseren. Dit is een bibliotheek die aan alle 5 functies uit de WSOB (Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen) moet voldoen. Het gaat hierbij om: 1. kennis en informatie beschikbaar stellen, 2. mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie, 3. stimuleren om te lezen, 4. ontmoetingen en debat organiseren, 5. mensen laten kennismaken met kunst en cultuur.
13	VVD		35	Hoeveel zijn de gemeentelijke perceptiekosten in de afvalstoffenheffing en hoeveel zijn de afvalinzameling transport en verwerkingskosten bij de HVC.	Kosten afvalinzameling transport en verwerkingskosten HVC: € 3.100.000. Kosten afvalbelasting Rijk: € 114.000. Perceptiekosten gemeente: € 833.000. Overige gemeentelijke kosten (zwerfafval, legen hondepoepbakken enz.): € 83.000.
14	VVD		35	Worden de GFE cocons bovengronds geplaatst en komen de groene containers bij hoogbouw te vervallen.	GFE cocons worden bovengronds geplaatst, als er groene containers op hoogbouwlocaties worden gebruikt, dan worden deze niet teruggenomen.
15	VVD		44	Onderhoud buitenwegen het maaien van de buitenwegen is minder vaak als voormalig wegbeheerder HHNK deed ,terwijl er is afgesproken dat het beheer op dezelfde kwaliteit niveau als HHNK uitgevoerd zou worden. Daardoor kunnen ongewenste zaadonkruiden volledig tot ontwikkeling komen. Dit betekent verloederend van het buitengebied met veel nadelige gevolgen voor de agrarische sector.	Dit is niet correct. Er wordt met eenzelfde frequentie gemaaid als de voormalig wegbeheerder HHNK. Dit betekent een veiligheidsronde in het voorjaar, een 2e ronde in juni-juli en een 3e ronde inclusief schouwen watergangen in augustus-oktober. Er wordt dan ook eenzelfde beeld nagestreefd.
16	VVD			Wat zijn de risico's van de beperkte kostendekking (zoals 95% voor afvalinzameling) en welke maatregelen neemt de gemeente om financiële tekorten te vermijden?	De kostendekking dient altijd minder te zijn dan 100%. Anders bestaat de kans dat de verordening door de Rechtbank onverbindend wordt verklaard. De kostendekking van de afvalstoffenheffing is 98,5% i.p.v. 95%. Over het algemeen wordt getracht de kostendekkendheid op een zo hoog mogelijk percentage te zetten, dat is te zien aan bijvoorbeeld de rioolheffing (van 81,5% naar 95,9%). De risico's van beperkte kostendekking is dat de gemeente meer kosten dekt vanuit de algemene middelen.

17	VVD			Wat is de motivatie achter de forse verhogingen van vergunningstarieven, zoals de stijging van €270,88 naar €507,23? Hoe wordt dit gerechtvaardigd naar de inwoners en bedrijven toe?	Dit betreft een politieke vraag.
18	VVD			In hoeverre heeft de gemeente rekening gehouden met de economische omstandigheden van inwoners en bedrijven bij het verhogen van de belastingtarieven? Zijn er compenserende maatregelen overwogen voor kwetsbare groepen?	Dit betreft een politieke vraag.
19	VVD			Hoe wordt de wijziging in de systematiek van de toerekening van personeelslasten aan de taakvelden geëffectueerd? Welke effecten heeft dit op de begrotingsposten voor de komende jaren?	<p>a. Effectuering systematiek: De loonkosten zijn tot en met de begroting 2024 verdeelt op basis van een verdeling die in 2020 is gemaakt. Inmiddels zijn er nieuwe taakvelden (IV3 regeling vanuit het ministerie van binnenlandse zaken). Met de invoering van de nieuwe programmaindeling per 2025 hebben we de verdeling opnieuw gemaakt op basis van de loonsom 2025.</p> <p>b. Antwoord op vraag: De loonkosten worden verdeeld conform de personele begroting, dus conform de kwantitatieve en kwalitatieve mutaties met besluitvorming vanuit de raad én effecten vanuit de CAO.</p>
20	VVD			Wat zijn de specifieke klimaatadaptieve maatregelen die genomen worden bij het groot onderhoud van wegen? Kun je meer uitleg geven over hoe deze maatregelen de kosten beïnvloeden?	<p>"Specifieke klimaatadaptieve maatregelen" zijn in dit stadium nog niet te benoemen.</p> <p>Groot onderhoud van wegen, bestaande uit elementenverharding, gaat gepaard met een reconstructie van de straat/wijk. In dit geval kijken wij, op het gebied van klimaatadaptatie, specifiek naar de mogelijkheden om de wijk te vergroenen en om extra voorzieningen te treffen om regenwater robuuster af te voeren. E.e.a. is uiteraard volledig afhankelijk van de beschikbare ruimte, daarom is in dit stadium niet aan te geven welke "specifieke klimaatadaptieve maatregelen" genomen worden bij onderhoud wegen. U kunt hierbij denken aan het vervallen van overbodige verharde oppervlaktes, het planten van bomen en het aanleggen van meer groenvakken. Ook leggen wij, als het enigszins mogelijk is, parkeervakken aan in zgn. "groene bestrating". Dit is een combinatie van betonstraatstenen/-platen en open ruimtes waarin gras, klaver of een andere plantsoort kan groeien. Verder proberen wij om zoveel mogelijk regenwater oppervlakkig af te voeren naar bermen en sloten, zodat een vertraagde afvoer van regenwater ontstaat. Bij groot onderhoud van asfaltwegen richten wij ons uitsluitend op de asfaltverharding en niet op de rest van de weginrichting. Bij asfaltonderhoud worden derhalve nagenoeg geen klimaatadaptieve maatregelen genomen.</p> <p>Voor de aanleg van "groene bestrating" is een geschikte fundering nodig. De kosten voor de aanleg van deze ondergrond zijn kostenverhogend. Daarnaast zijn de materialen voor "groene bestrating" duurder dan reguliere bestrating, wat dus ook kostenverhogend werkt.</p>
21	VVD			Welke gevolgen heeft de Europese wettelijke plicht voor GFE (Groente, Fruit en Etensresten) inzameling voor de kosten en logistiek van de afvalinzameling? Wat zijn de verwachte financiële en organisatorische effecten hiervan?	Het bijplaatsen van circa 57 bovengrondse GFE-containers naast ondergrondse restcontainers. Organisatorisch betekent dit een aanvulling van het dienstenpakket met 2-wekelijkse lediging van deze containers. Financieel betekent dit het voldoen van de eenmalige kosten (project-/communicatiekosten) en een verhoging van de inzamelkosten per woonhuisaansluiting. Deze kosten worden vereffent via de afvalstoffenheffing.
22	VVD			Hoe wordt de overgang naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo vanaf 2026 voorbereid? Wat zijn de verwachte budgettaire gevolgen voor de gemeente?	Op dit moment vinden er nog geen voorbereidingen plaats voor de overgang naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo. Er zijn nog teveel onduidelijkheden over de inrichting, berekening en voor wie de eigen bijdrage gaat gelden waardoor nog geen voorbereidingen getroffen kunnen worden.
23	VVD			Hoe worden de kosten en baten voor de nieuwe gymzaal in Obdam en de herinrichting van het gemeentehuis begroot? Zijn er risico's of onzekerheden in de planning die de gemeentelijke financiën kunnen beïnvloeden?	<p>Dit betreffen investeringen die worden geactiveerd en waarop wordt afgeschreven. Alle uitgaven worden verantwoord op de materiële vaste activa. Na gereedkomen start de afschrijving ten laste van de jaarlijkse exploitatie. De afschrijvingslasten van de herinrichting gemeentehuis en Gymzaal Kelderswerf worden jaarlijks gedekt uit de reserve kapitaallasten.</p> <p>Mochten er risico's of onzekerheden zijn die de gemeentelijke financiën (kunnen) beïnvloeden dan wordt u hierover geïnformeerd.</p>

24	VVD		Hoe wordt de Regio Deal, met cofinanciering van €65 miljoen, precies ingezet? Kunnen de gevolgen van deze samenwerking financieel worden gespecificeerd, en welke impact heeft dit op de begroting?	De Regiodeal wordt ingezet langs 3 programmalijnen: Beter Leven, Beter Werken en Beter Leren. Het uitgangspunt is dat gemeenten binnen bestaande budgetten bijdragen aan de vereiste co-financiering. Het is nog niet duidelijk welke projecten worden gehonoreerd, daardoor is ook nog niet bekend of de cofinanciering daarvan effect heeft op de begroting.
25	VVD		Hoe verhoudt de afhankelijkheid van reserves in 2025 zich tot de doelstelling om de begroting structureel sluitend te maken? Is er geen risico dat dit leidt tot grotere problemen op de lange termijn?	De investeringen worden normaliter gedekt vanuit de structurele exploitatieruimte. Gemeente Koggenland zet haar vermogen in om investeringen te dekken (vanwege het ontbreken van deze structurele exploitatieruimte). Om het effect op het vermogen zichtbaarder te maken is een ontwikkeling van de ratio weerstandsvermogen meerjarig in beeld gebracht. In de het vervolg op de maatregelen; om te komen tot een structurele oplossing waarbij de uitgaven in verhouding staan tot de inkomsten, wordt er nader geanalyseerd in hoeverre het surplus van de Algemene ingezet moet worden om de begroting structureel sluitend te maken.
26	VVD		Hoe kunnen de voorgestelde bezuinigingen op gemeenschappelijke regelingen worden doorgevoerd zonder de kwaliteit en effectiviteit van de samenwerking met partners zoals de Veiligheidsregio en Omgevingsdienst te ondermijnen?	Dit betreft een politieke vraag.
27	VVD		Hoe worden de duurzame investeringen gefinancierd binnen de bezuinigingskaders van de gemeente? Is er een risico dat deze ambities worden teruggeschroefd vanwege de financiële beperkingen?	Dit betreft een politieke vraag.
28	VVD		Hoe kunnen de oplopende personeelslasten worden gecombineerd met de taakstelling van €200.000 op de loonsom? Zijn er al concrete maatregelen genomen om dit gat te dichten?	De taakstelling staat los van de stijging van de personeelslasten. De stijging wordt door andere redenen veroorzaakt. De taakstelling zal worden gerealiseerd door een besparing op formatie door verdergaande digitalisering van werkprocessen en het aanbrengen van wijzigingen in de organisatiestructuur. Beide ontwikkelingen zijn nog niet definitief gerealiseerd. We verwachten dit in 2025 gereed te hebben. Wel is in 2024 de taakstelling al grotendeels gerealiseerd door natuurlijk verloop van personeel niet meer in te vullen. Zoals eerder aangegeven worden deze wijzigingen in 2025 structureel gemaakt. Dan kunnen we ook exact aangeven op welke functies de taakstelling is gerealiseerd.
29	VVD		Hoe worden de geplande investeringen in bijvoorbeeld de gymzaal en gemeentehuis verantwoord in het licht van de voorgestelde besparingen? Bestaat er een risico dat investeringen vertraging oplopen of worden heroverwogen?	Voor de gymzaal Kelderswerf volgt nog een raadsvoorstel. Het is aan de Gemeenteraad om hierover te besluiten. Voor het gemeentehuis zijn de te maken investeringskosten reeds akkoord bevonden door de Gemeenteraad.
30	VVD		In hoeverre is er ruimte voor het verminderen van overheadkosten binnen de gemeentelijke organisatie, vooral gezien de VVD's voorkeur voor een kleinere, efficiënte overheid? Wat zijn de langetermijneffecten van de geplande verbouwing van het gemeentehuis op de overheadkosten?	Dit betreft een politieke vraag.
31	VVD		Hoe draagt de programmabegroting bij aan het versterken van het ondernemersklimaat, met name op het gebied van belastingverlagingen of minder regeldruk voor ondernemers? Kan de gemeente hierin nog efficiënter handelen om ondernemerschap verder te stimuleren?	Indien in 2025 wordt besloten om het ondernemersfonds in te stellen zal dat leiden tot OZB belastingverhoging. Daarnaast zal door het ondernemersfonds het eigen initiatief en samenwerking tussen ondernemers juist versterkt worden en dus indirect versterking van het ondernemersklimaat.

32	VVD			Hoe stimuleert de gemeente de eigen verantwoordelijkheid van inwoners, bijvoorbeeld in de zorg (Wmo) of bij inkomensondersteuning? Is de huidige inzet op sociaal beleid in balans met het stimuleren van zelfredzaamheid en participatie van inwoners zonder afhankelijkheid van de overheid?	Het stimuleren en onderzoeken van de zelfredzaamheid is een vast onderdeel van het onderzoek wat plaatsvindt voorafgaand aan het krijgen van toegang tot voorzieningen. Onderdeel van de nieuwe verordening jeugdhulp en Wmo (besluitvorming 16 december) wordt de beoordeling van eigen kracht; hoe kan een inwoner op eigen kracht in de ondersteuningsbehoefte voorzien.
33	VVD			Hoe verantwoord is het gebruik van de reserves in deze programmabegroting? Zijn er alternatieve scenario's overwogen waarin de gemeente minder gebruik maakt van reserves en meer inzet op financiële verantwoordelijkheid en risicobeheersing?	De investeringen worden normaliter gedekt vanuit de structurele exploitatieruimte. Gemeente Koggenland zet haar vermogen in om investeringen te dekken (vanwege het ontbreken van deze structurele exploitatieruimte). Om het effect op het vermogen zichtbaarder te maken is een ontwikkeling van de ratio weerstandsvermogen meerjarig in beeld gebracht.
34	VVD			Is er een duidelijke kosten-batenanalyse gemaakt voor investeringen in duurzaamheid en milieu, en hoe zijn deze investeringen verantwoord in het kader van efficiënt gebruik van gemeentelijke middelen?	Voor zowel duurzaamheid als milieu wordt hoofdzakelijk op basis van diensten ingekocht. Argumenten over kosten en baten worden opgenomen in het collegevoorstel of in een uitvoeringsprogramma (Omgevingsdienst voor milieu). Verantwoording hierover gebeurt via de planning & controlstukken.
35	GBK	Collegevoorstel	4	Na verwerking van de septembercirculaire wijzigt het verwachte begrotingsresultaat. Wat is op basis van deze verwerking de stand van de reserve Structurele dekking begrotingstekort per 31-12-2025?	Uiteindelijk wordt er nu over 2025 niets onttrokken uit deze reserve. De stand van de reserve Structurele dekking begrotingstekort per 31-12-2025 bedraagt € 3.120.000.
36	GBK	Dienstverlening en bestuur	6	Er wordt hier gesproken over "weerbaar bestuur" Graag een toelichting op wat daarmee wordt bedoeld/beoogd	De term 'Weerbaar bestuur' verwijst naar het vermogen van overheidsorganisaties om zich te beschermen tegen ondermijnende criminaliteit en andere bedreigingen die de integriteit en het functioneren van het bestuur kunnen aantasten. Dit omvat onder meer maatregelen om corruptie, intimidatie en andere vormen van ongewenste beïnvloeding te voorkomen en te bestrijden. Er wordt op dit moment meer specifiek gewerkt aan de Noord-Hollandse weerbaarheidsnorm. Deze norm bevat een set van richtlijnen en maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de provincie en haar gemeenten beter bestand zijn tegen dergelijke bedreigingen. Deze norm is bedoeld om een veilige en integere bestuursomgeving te waarborgen, waarin criminelen minder kans krijgen om invloed uit te oefenen op bestuurlijke processen.

37	GBK	Dienstverlening en bestuur	6	Er wordt hier gesproken over "een dynamische en bloeiende gemeenschap". Graag een toelichting op wat daarmee wordt bedoeld/beoogd	<p>In de begroting wordt gesproken over een dynamische en bloeiende gemeenschap binnen Koggenland. Dit verwijst naar een omgeving waar inwoners, ondernemers en bezoekers actief en betrokken zijn. Een levendige sociale structuur, met activiteiten en evenementen die bijdragen aan de samenhang en het welzijn van de gemeenschap.</p> <p>In Koggenland wordt gestreefd naar een plek waar inwoners prettig kunnen wonen, ondernemers zich kunnen ontwikkelen en bezoekers kunnen genieten. Dit sluit aan bij de missie en visie van Koggenland, en omvat onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sterke sociale cohesie: Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en met hun omgeving. Er is een gevoel van gemeenschapszin en wederzijdse ondersteuning. - Actieve participatie: Inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden worden actief betrokken bij het bepalen van ambities en beleid. Er wordt geluisterd naar de behoeften en wensen van de gemeenschap. - Veilige en gastvrije omgeving: De gemeente zorgt voor een veilige leefomgeving en ziet het gemeentehuis als een gastvrije ontmoetingsplek waar iedereen zich thuis voelt. - Economische vitaliteit: Er is ruimte voor ondernemers om te groeien en te innoveren, wat bijdraagt aan de economische gezondheid van de gemeenschap. - Culturele en recreatieve activiteiten: Er worden regelmatig evenementen en activiteiten georganiseerd die bijdragen aan een levendige en aantrekkelijke leefomgeving. <p>Deze elementen samen zorgen ervoor dat Koggenland een dynamische en bloeiende gemeenschap is waar mensen graag wonen, werken en recreëren.</p>
38	GBK	Dienstverlening en bestuur	6	Het pact bestaat inmiddels 10 jaar. Is er een overzicht beschikbaar van de concrete resultaten? Bijvoorbeeld de gezamenlijke raadsvoorstellen die aan de raden zijn aangeboden?	Via de regionale raadsledenbijeenkomsten en nieuwsbrieven zijn de gemeenteraden periodiek geïnformeerd over de bereikte resultaten. Voor het meest actuele beeld geeft de website www.regiowestfriesland.nl informatie over alle projecten en projectregulaties onder het Pact.
39	GBK	Dienstverlening en bestuur	6	Regiodeal : E.e.a. zal in 2024 worden uitgewerkt. Klopt dit? Wanneer is dit concreet?	Dit klopt, het streven is om in november het samenwerkingsconvenant met het Ministerie en alle deelnemende partijen definitief te tekenen, zodat de 1e tranche om projecten in te dienen in het eerste kwartaal 2025 geopend kan worden.

40	GBK	Dienstverlening en bestuur	7	Wat is de huidige positie van Koggenland op de lijst van gemeenten <25.000 inwoners?	<p>Koggenland doet organisatiebreed mee aan een landelijke benchmark (KCM) waarin de dienstverleningsgegevens van meer dan 100 gemeenten worden vergeleken. Deze landelijke benchmark gaat niet uit van ranglijsten en onze positie daarop, maar van een vergelijking van onze eigen cijfers ten opzichte van gemiddeld. Uit deze landelijke benchmark blijkt dat we voor de kanalen website, telefonie en baliebezoek bovengemiddeld hebben gepresteerd in het 2e kwartaal van 2024, zowel in vergelijking tot andere gemeenten in het algemeen als in vergelijking tot andere gemeenten met minder dan 30.000 inwoners. Rapportcijfer website Koggenland t.o.v. landelijk: 7,55 / 6,93. Rapportcijfer website Koggenland t.o.v. gemeenten <30.000: 7,65 / 6,14. Rapportcijfer telefonie Koggenland t.o.v. landelijk: 8,04 / 7,90. Rapportcijfer telefonie Koggenland t.o.v. gemeenten <30.000: 8,0 / 7,81. Rapportcijfer baliebezoek Koggenland t.o.v. landelijk: 8,64 / 8,71. Rapportcijfer baliebezoek Koggenland t.o.v. gemeenten <30.000: 8,64 / 8,56. Gemeente Koggenland heeft recent (augustus/september 2024) ook nog deelgenomen aan een (beperkt) landelijk kwaliteits- en bereikbaarheidsonderzoek met inzet van mystery quests. Ook daarin kwamen wij bovengemiddeld goed uit de bus. De gemiddelde wachttijd tot de telefoon wordt opgenomen bijvoorbeeld ligt bij Koggenland op 22 sec, bij gemeenten <30.000 op 35 sec en bij alle gemeenten op gemiddeld 53 sec. De Koggenland-medewerkers antwoordden in 100% van de gevallen volgens de mystery bellers 'correct' (conform richtlijnen), bij gemeenten <30.000 ligt het gemiddelde op 92% en landelijk op 80%. Wat betreft mail eenzelfde overwegend positief beeld. Mystery mailers kregen in Koggenland in 80% van de gevallen direct een automatische ontvangsbevestiging met verdere info. Bij gemeenten <30.000 inwoners was dat slechts 34% en bij alle gemeenten samen is het gemiddelde 29%. 80% van de mails werd bij Koggenland binnen 1 werkdag inhoudelijk beantwoord, bij gemeenten <30.000 was dat gemiddeld 69% en bij alle gemeenten gemiddeld 70%. 100% van de mystery mails werd bij Koggenland binnen 5 werkdagen inhoudelijk beantwoord, bij gemeenten <30.000 was dat gemiddeld 83% en bij alle gemeenten gemiddeld 82%. Op het gebied van mailaanhef, refereren aan de vraag, duidelijkheid van het antwoord, grammatica/spellig en leesbaarheid zijn er voor Koggenland zeker nog verbeterpunten, maar in alle gevallen scoorde Koggenland wel net zo goed of slecht als andere gemeenten, van klein tot groot. Een landelijke ranglijst waarin alle (vervolg beantwoording 40 zie hierna)</p>
40				<p>De vraag wordt hiermee niet beantwoord. Het zou overzichtelijker zijn geweest als de cijfers in een staatje worden gepresenteerd.</p>	<p>(vervolg beantwoording vraag 40) gemeenten in volgorde staan vermeld bestaat niet op dit moment. De klantbeleving-vergelijking (Burgerpeiling) op waarstaatjegemeente.nl, waar Koggenland kan worden vergeleken met andere gemeenten van <25.000 inwoners, is niet representatief. Hier worden overwegend verouderde gegevens getoond en vergeleken. Zo worden op het dashboard gegevens van Koggenland uit 2017 getoond. Idem voor andere gemeenten. Deelname aan de dienstverleningsenquêtes van waarstaatjegemeente is niet verplicht, slechts een klein aantal gemeenten (in 2022 nog 34, in 2023 36 en in 2024 tot nu toe slechts 3) doet hier nog aan mee, maar de laatst gemelde gegevens blijven wel circuleren in de benchmarks. De meeste gemeenten doen nu mee aan de landelijke KCM-onderzoeken zoals hierboven omschreven. En daarnaast doet Koggenland natuurlijk aan eigen, continu inwonerstevredenheidsonderzoek op diverse kanalen en processen.</p> <p>Er is getracht zoveel mogelijk informatie mee te geven met veel context. Er is echter geen ranking, er is geen lijst met posities van gemeenten. Het is dan ook niet mogelijk om aan te geven op welke positie gemeente Koggenland staat.</p>
41	GBK	Dienstverlening en bestuur	8	Wat is onze positie op de lijst van aantrekkelijkste regio's?	<p>Kan deze vraag gespecificeerd worden? Als het gaat om de positie wat betreft klanttevredenheid dan geldt ook hier het bovenstaande antwoord. Als de vraag zich ergens anders op richt, dan graag verduidelijken zodat er een gepast antwoord kan komen.</p> <p>Als het Pact zegt dat we tot de meest aantrekkelijke regio willen behoren, wat is dan onze positie? Het antwoord hierop is niet bekend, elke regio heeft eigen thema's.</p> <p>Maar als in 2025 nog maar een paar gemeenten meedoen, is Koggenland daar dan nog één van? Dat is helaas niet bekend.</p>
42	GBK	Veiligheid	11	Brandweezorg. Wat is de trend in het aantal uitrukken binnen de gemeente Koggenland. Neemt dit af? Of toe? Verandert de aard ervan? Is deze informatie/analyse ergens beschikbaar? Zo ja, waar?	<p>Deze vraag is uitgezet bij de VRNHN. Wanneer hier een reactie op komt kan deze worden gedeeld.</p>

43	GBK	Beheer openbare ruimte	13	Klopt het dat geconcludeerd mag worden dat Koggenland de klimaatverandering erkent?	Politieke vraag
44	GBK	Beheer openbare ruimte	13	Graag een link naar onze vastgoedstrategie Waarom staat er 'nog'? Staat dit op de planning?	Er is nog geen portefeuillestrategie voor het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Eind dit jaar wordt u per memo geïnformeerd over de uitkomst van dit project. Uw raad wordt hier uiterlijk in het eerste kwartaal 2025 over geïnformeerd.
45	GBK	Beheer openbare ruimte	14	Wat zijn maatregelen die worden genomen om het aantal verkeersongevallen te verminderen?	Dit zijn met name snelheidsremmende maatregelen, zoals verkeersdrempels en -plateaus, maar ook bij het aanbrengen van een trottoir of het aanpassen van een voorrangregeling kan de kans op ongevallen verminderd worden.
46	GBK	Economie	16	Ondernemersfonds : wat wordt er onderzocht en met welk doel gebeurt dat?	Ondernemersvereniging Koggenland onderzoekt de mogelijkheden om het draagvlak voor het fonds te vergroten, onder andere bij agrarische ondernemers.
47	GBK	Economie	17	Een voordelige afrekening HVC levert een nadeel van 138 k op. Ik begrijp dit niet, graag een toelichting.	In de toelichting op de afwijkingen worden verschillen tussen de Begroting 2024 én de Begroting 2025 op dit programma toegelicht. In 2024 was er sprake een incidenteel voordeel (lagere lasten) als gevolg van een eindafrekening van de HVC. Tot zover verwachten we deze meevaller niet in het jaar 2025. 2025 valt dus op dit punt negatiever uit dan 2024, vandaar het nadeel.
48	GBK	Onderwijs, sport, cultuur	18	Special class? Wat is dat? Wat is hiervan het doel?	De Special Class is een voorziening voor vso-leerlingen (l.n. voorgezet speciaal onderwijs) die havo/vwo onderwijs volgen. In Wfr. is er geen volledig havo/vwo onderwijsaanbod waardoor deze doelgroep vanaf het 3e schooljaar moet uitwijken naar Lelystad waar wel tot en met het 6e leerjaar wordt aangeboden. Vanuit de ambitie om ieder kind een "zo thuis en nabij" onderwijsaanbod te bieden, bestaat de wens om genoemde special class afdeling uit te breiden naar een volledig havo/vwo aanbod in Westfriesland. Dit betekent wel dat de huisvesting hierop moet worden aangepast. Omdat het gaat om een regionale voorziening is gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid en uitbreiding van de bestaande huisvesting van de Copernicus in Hoorn om een volledige speciaal class afdeling daar te kunnen huisvesten.
49	GBK	Onderwijs, sport, cultuur	18	Wat is een "volwaardige bibliotheek"	Een volwaardige bibliotheek is een bibliotheek die aan alle 5 maatschappelijke functies/taken uit de WSOB (Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen) voldoet: 1. kennis en informatie beschikbaar stellen 2. mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie 3. stimuleren om te lezen 4. ontmoetingen en debat organiseren 5. mensen laten kennismaken met kunst en cultuur.
50	GBK	Sociaal Domein	21	Hoe passen de resultaten van het rekenkamerrapport hierin?	Het rapport Armoedebeleid van de rekenkamer adviseert om het zicht op inwoners in armoede te vergroten, belemmeringen weg te nemen om gebruik te maken van de minimaregelingen en de website toegankelijk te maken. Deze aanbevelingen zijn meegenomen in de begroting in het onderdeel "Wat willen we bereiken".
51	GBK	Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkelingen	27	Is er een overzicht van de aangewezen groeikernen en dorpskernen beschikbaar? Waar is dat te vinden? Wie heeft ze aangewezen?	De term groeikern kent een historie van beleid van rijk en provincie van de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw. Destijds waren Obdam en Avenhorn/De Goorn als groeikern aangewezen. Inmiddels hanteren rijk en provincie deze aanduiding niet meer. In het gemeentelijk beleid is in de Structuurvisie 2009 en de Kadervisie 2021 aangegeven dat de grootste woningbehoefte nog steeds in de kernen Obdam en Avenhorn/De Goorn ligt en dat daarmee de grootste groei in deze kernen te verwachten is.
52	GBK	Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkelingen	27	Wat is het doel van de omgevingsvisie? (per 01-01-2027)	Met inwerkingtreding van de Omgevingswet is voor gemeenten de verplichting ontstaan om voor 1 januari 2027 een omgevingsvisie op te stellen. Dit is een strategische en integrale lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving.
53	GBK	Overhead	35	In 2024 is er gestart met samenwerking een nieuwe arbodienst. Samen met deze nieuwe arbodienst is er een nieuwe onderzoek methode ontwikkelt, alleen in (blz 35 Overhead) in 2025 is er toename inhuur ziekte (150.000 euro), in 2024 bijgesteld naar 250.000 euro en dat is voor 2025 bijgesteld naar 417.000 euro? Is er een verklaring waarom dit steeds verder oploopt?	Dit is het gevolg van een stijgend verzuim en uitbreiding van de verlofregelingen. Daarnaast zijn de kosten van inhuur voor ziekte en verlof in de voorgaande jaren zoveel mogelijk uit de vacaturruimte gedekt. Dit gaat echter ten koste van de werving en invulling van functies en maakt het de daadwerkelijke kosten van vervanging bij ziekte en verlof niet zichtbaar. Daarnaast is die ruimte er financieel ook niet meer. Daarom is het bedrag voor 2025 naar boven bijgesteld zodat de verwachte inhuurkosten voor ziekte en verlof ook daadwerkelijk uit dit budget gedekt kunnen worden.

54	GBK	Lokale heffingen	36	De totale OZB opbrengst neem in 2025 met 416 k toe t.o.v. 2024. Klopt dat?	Dat klopt. De tarieven ozb zijn in 2025 gelijk gebleven ten opzichte van 2024. Echter door areaaluitbreiding én algemene stijging van de woningwaarde hebben we te maken met hogere ozb inkomsten.
55	GBK	Lokale heffingen	39	Effect stijging WOZ voor bedrijven was de gemiddelde stijging 0,8% in 2024 en dit jaar gemiddeld een stijging van 1,5%. Waar komt deze stijging vandaan?	Dit zou een inschatting van de stijgende marktontwikkeling van niet-woningen peildatum 01-01-2024 t.o.v. 01-01-2023 moeten zijn. De inschatting is gemaakt voordat de taxaties van niet-woningen daadwerkelijk plaatsvinden. De WOZ-waarde gaat stijgen vanwege o.a. de sterke marktontwikkelingen van opslag-/distributieruimten, hoge vervangingswaarden door hogere bouwkosten etc.
56	GBK	Weerstandsvremogen en risicobeheersing	40	Zijn de risico's voor DeSom in overleg met de deelnemers en DeSom bepaald of is dit een individuele inschatting van de gemeente zelf?	Dit gaat om een individuele inschatting van de gemeente zelf, het gaat om de risico's welke de gemeente loopt. Dit staat los van DeSom en los van de begroting van DeSom.
57	GBK	Weerstandsvremogen en risicobeheersing	41	De risico's worden 1:1 geëxtrapoleerd naar 2028. Waarop is dat gebaseerd? Betekent dit dat er geen maatregelen worden genomen om de risico's weg te nemen?	Het uitgangspunt is dat risico's als momentopname worden weergegeven. De wens van de auditcommissie was om meerjarig inzicht te geven in de weerstandscapaciteitsratio. Dit kan alleen door weerstandsvermogen te delen door het risico. Het weerstandsvermogen kan worden ingeschat op basis van de inzet van de algemene reserve. Over risico's in de toekomst kan weinig worden gezegd. Daarom is dat in de berekening als constante meegenomen.
58	GBK	Onderhoud kapitaal goederen	50	Civiele kunstwerken: Waar wordt de steiger vervangen en is er een overzicht welke houten fiets- en voetgangersbruggen er worden vervangen?	De vervangingen van bruggen en steigers staan beschreven in het meerjaren onderhoudsplan Civiele kunstwerken 2024-2027
59	GBK	Bedrijfsvoering	58	In de programmabegroting 2024 werd aangegeven dat er dit jaar een medewerkerstevredenheidsonderzoek zou plaatsvinden? In de programmabegroting 2025 wordt daar niet over geschreven. Heeft dit onderzoek plaats gehad?	Het medewerkeronderzoek is uitgesteld naar november 2024 i.v.m. de uitvoering van het cultuuronderzoek door bureau Berenschot. Door eerst het cultuuronderzoek uit te voeren hebben we het medewerkeronderzoek daarop aan kunnen passen zodat in beide onderzoeken niet dezelfde onderzoeksvragen worden gesteld. Op deze manier zijn de onderzoeken complementair aan elkaar en vinden beiden in 2024 plaats.
60	GBK	Verbonden partijen	62	Waarom is de rekening voor het Westfries Archief (731.000 euro) zo hoog t.o.v. de vorige jaren?	Het bedrag dat in de kolom Rekening 2023 bij WerkSaam staat (731), hoort bij het Westfries Archief en het bedrag dat bij het Westfries Archief staat (209), hoort bij WerkSaam.
61	GBK	Uitlening financiële positie	79	Klopt het dat naar verwachting de reserve struct. dekking begrotingstekort eind 2025 een positief saldo kent van 2.597 k?	Ten tijde van het opstellen van de begroting 2025 bedroeg het verwachte saldo van de reserve Structurele dekking begrotingstekort per 31-12-2025 € 2.597.000. Na ontvangst van de septembercirculaire is er voor 2025 sprake van een positief begrotingsresultaat. Een onttrekking uit deze reserve is dan in 2025 niet meer nodig. Zie beslispunt 6 in het raadsvoorstel van de Begroting. De geraamde onttrekking voor 2025 kan vervallen. De stand van de reserve na verwerking van de 1e begrotingswijziging bedraagt eind 2025 (€ 2.597.000 + € 523.000 =) € 3.120.000 .
62	GBK	Financiële begroting	80	Vergoeding rookvrij leven: Vanuit de GGD ontvangt de gemeente tijdelijk een vergoeding? Waar bestaat deze vergoeding uit en waar wordt het besteed?	De GGD HN is budgethouder van de subsidieaanvraag. De gemeente declareert loonkosten van de wijkregisseur en de beleidadviseur. Indien aanvullende kosten (PR materiaal, huur ruimten, opleiding etc.) worden gemaakt, worden deze gedeclareerd bij de GGD HN. Alle overige kosten, preventiemedewerkers, ervaringsdeskundigen, SMR coach, campagnes, bijeenkomsten worden direct betaald door de GGD HN.
63	GBK	Sociaal Domein	98	Wat wordt bedoeld met maatschappelijke- en vrouwenopvang? (6.81B)	Vanuit de IV3 Informatievoorschrift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen is de benaming van dit taakveld maatschappelijke- en vrouwenopvang. Onder dit taakveld vallen onder andere maatschappelijke opvang beschermd wonen (MOBW), uitvoering Wet verplichte GGZ, kwetsbare inwoners.

64	GBK	Beleidsindicator en	100	Wat valt er onder geweldsmisdrijven? Dat is in Koggenland toch wel hoog, ondanks dat het wat gedaald is?	De cijfers in de komen bij het CBS vandaan. Het CBS (https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?fromstatweb) heeft de categorie gewelds- en seksuele misdrijven. Hieronder vallen Mishandeling, Bedreiging en stalking Bedreiging, Stalking, Seksueel misdrijf, Aanranding, Verkrachting, Schennis der eerbaarheid, Ontucht met minderjarige, Pornografie, Ontucht met misbruik van gezag, Seksueel misdrijf (overig), Levensmisdrijf, Vrijheidsbeneming/gijzeling, Mensenhandel en mensensmokkel, Geweldsmisdrijf (overig artikelen 274-281 307-308 wvsvr). Diefstal met geweld en vernieling hebben, hoewel hierbij geweld wordt gebruikt, bij het CBS een aparte categorie. Zoals op de cijfers te zien is is het cijfer van 2,2 naar 1,9 gegaan. Dat is aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde van 4,3. Daarnaast ligt het ook lager dan vergelijkbare gemeenten met een cijfer van 2,5.
65	GBK	Beleidsindicator en	101	De lopende re-integratievoorzieningen zijn binnen Koggenland hoger dan gemiddeld. Is daar een verklaring voor?	Werksaam registreert alle trajecten, waaronder die van de re-integratiecoach. Doordat niet alle gemeente dit op deze manier registreren, kunnen er verschillen ontstaan in de cijfers met andere gemeenten.
66	PvdA/GL		2	Uit de aangeboden begroting blijkt dat deze niet réeel sluitend is. Kunt u aangegeven of dit is afgestemd met het provinciaal toezicht? Kunt u tevens aangeven hoe het toezicht de instelling van een reserve structureel begrotingstekort beoordeeld? Aangegeven wordt dat de inzet van de algemene reserve is afgestemd met de toezichthouder ten tijde van de perspectief nota. Dit antwoord gaat niet in op de vraag hoe de toezichthouder hier tegenaan kijkt. Verzoek dit alsnog te beantwoorden.	De begroting 2025 is na verwerking van de septembercirculaire reeel en structureel sluitend voor wat betreft de jaarschijf 2025. Dit is afgestemd met de toezichthouder. Alle besluitvorming op dezelfde avond als de begroting telt mee in het kader van het financieel toezicht. De inzet vanuit de algemene reserve is reeds afgestemd met de toezichthouder ten tijde van de vorige perspectiefnota. De inzet vanuit het surplus van de algemene reserve (max 10% van vrij besteedbaar deel) is een nieuwe toegestane optie om de begroting structureel sluitend te maken met hulp vanuit het vermogen. Koggenland heeft gekozen voor 5% via de perspectiefnota 2024. Het bedrag is vanuit de Algemene Reserve afgezonderd naar de Reserve Structureel Begrotingstekort. Dit is zo afgestemd én toegestaan vanuit onze toezichthouder. Er is regelmatig contact met de toezichthouder, deze werkwijze is geheel in lijn met wat de toezichthouder toestaat. Fractie CDA vraagt wie de 10% heeft bepaald, of hier documentatie beschikbaar van is. Dit komt uit een landelijke notitie, <u>deze wordt nog als bijlage nagestuurd.</u>

67	PvdA/GL	Algemeen	<p>In de begroting worden investeringen geraamd volgens het meerjareninvesteringsplan en de al eerder beschikbaar gestelde kredieten. Kunt u aangeven wat de totale investeringslast is die nu is geraamd voor de jaren 2024-2028 en tot welke rentelast dit gaat leiden. Daarbij svp rekening houden met zowel het vervallen van de huidige rentebaten uit overtollige liquide middelen en de rente van nieuw aan te trekken leningen.</p> <p>Kunt vervolgens aangeven voor welk deel deze rentelast nu in het structurele beeld (2027 en 2028) is verwerkt in de cijfers.</p> <p>Het antwoord luidt dus dat er geen rekening is gehouden met rentelasten, maar wel met afschrijvingen? Klopt het dat er wel rentelasten gaan ontstaan, danwel dat minimaal de renteopbrengsten van de huidige voordelige kaspositie komen te vervallen?</p>	<p>Voor de investeringsuitgaven van 2024 is geen extra geld aangetrokken en zorgen daarom niet voor een extra rentelast. Voor het overzicht van de investeringen vanaf 2025 verwijs ik u graag naar de opgenomen bijlage 'Meerjareninvesteringsoverzicht' in de programmabegroting 2025. Zoals u terug kunt lezen onder het onderdeel 'Uiteenzetting financiële positie' onder het kopje financiering, trekken we op basis van ervaringen uit het verleden pas geld aan als onze liquide middelen niet meer toereikend zijn (zie voor uitgebreide uitleg onderdeel 'Uiteenzetting financiële positie' onder het kopje financiering). We willen voorkomen dat we een lening aanvragen van 20 miljoen en dat dit resulteert in een saldo van 30 miljoen op de schatkist. Bij de uiteenzetting van de financiële positie is ook te lezen dat het aantrekken van geld per miljoen € 28.000 aan rente kost. De boven geschetste methodiek betekent ook dat er geen rentelasten in de begroting zijn opgenomen (van voorgenomen nieuwe investeringen).</p> <p>In de verdiepingsslag van de maatregelen; om te komen tot een structurele oplossing waarbij de uitgaven in verhouding staan tot de inkomsten, wordt er aan de hand van een liquiditeitsprognose nader geanalyseerd in hoeverre én met name wanneer er een externe geldlening wordt verwacht. De daarmee gemoeide rentelasten zullen dan ook voorgesteld worden om mee te nemen in het meerjarenperspectief. In het huidige meerjarenperspectief vanuit de Begroting 2025 zijn de nieuwe rentelasten niet meegenomen.</p> <p>Inderdaad, er is wel rekening gehouden met afschrijvingslasten en niet met rentelasten. Bij een investering ontstaan met zekerheid afschrijvingslasten. Als je de investering financiert met eigen geld, ontstaat er geen extra rentelast omdat een lening dan niet noodzakelijk is. Op onze 'schatkist' staat ongeveer 10 miljoen euro. We ontvangen daar rente voor. Het klopt inderdaad dat de renteopbrengst afneemt als we besluiten een deel van deze middelen in te zetten om investeringen te financieren.</p> <p>Er is een hoger investeringsniveau dan in vorige jaren (huisvesting buitendienst, verduurzaming, herinrichting gemeentehuis, etc.). De liquiditeit is nog goed, er staat 10 mln. op onze spaarrekening bij het Rijk. Als er een externe geldlening nodig is, dan gaan we kijken hoe de rentelasten gedekt kunnen worden binnen de begroting, maar in de praktijk hebben we nu nog jaarlijks positieve jaarresultaten. Het is lastig om daar nu een uitspraak over te doen. Als we de verdiepingsslag gaan maken binnen de maatregelen om te komen de structurele verhouding tussen de inkomsten en uitgaven, doen we daarin een uitspraak over de rentelast.</p>
68	PvdA/GL	Algemeen	<p>Op verschillende plekken in de begroting worden projecten benoemd die mogelijk in 2025 gaan spelen en waarvoor geen middelen zijn geraamd in de begroting. Concreet worden in elk geval benoemd: toenemende kosten dierenwelzijn, ontwikkelingen Scharwoude buitendijks, toenemende kosten omgevingsdienst en het bedrijventerrein de Braken in Obdam.</p> <p>Is het correct dat voor deze projecten geen middelen (ambtelijke inzet en uitvoeringsgeld/subsidies) zijn geraamd? Welke dekkingsmogelijkheden zijn er als deze projecten in de loop van 2025 toch tot een voorstel worden gebracht.</p>	<p>Er is gekozen voor P.M-posten wanneer het project in aankomst is, maar de financiële gevolgen nog niet bekend zijn. Wanneer de financiële gevolgen bekend zijn zal dekking gevraagd worden aan de gemeenteraad via de geijkte weg: via de begrotingscyclus of aparte raadsvoorstellen.</p>
69	PvdA/GL	realiseren afgesproken projecten	<p>In Koggenland spelen een groot aantal ontwikkelingen waarbij de gemeente direct en indirect bij is betrokken. Direct omdat het eigen investeringen en projecten zijn en indirect omdat bewoners, bedrijven, de provincie etc aan de gemeente vragen om mee te doen aan nieuwe initiatieven.</p> <p>Kun u aangeven op welke wijze het waarborgen van de projecten in de begroting is vormgegeven, en daarmee voorkomen wordt dat projecten verder uitlopen als zich nieuwe projecten voordoen?</p>	<p>Voor projecten die in de begroting zijn opgenomen geldt dat deze financieel zijn geborgd. Als zich nieuwe projecten voordoen, wordt de afweging gemaakt of er (zowel financieel als in capaciteit) ruimte is om deze op te pakken. In het geval dit zou leiden tot aanpassing in de planning van lopende projecten dan wordt de raad hier over via de P&C cyclus, raadsmemo, commissie- of raadsvergadering geïnformeerd.</p>

70	PvdA/GL	Programma's		<p>In de programma's staat wat de gemeente wil bereiken en wat daarvoor wordt gedaan. Hierbij wordt deels de inhoudelijke ontwikkelingen van en bij de verbonden partijen betrokken. Waar moeilijk zicht op is te krijgen zijn de concrete prestaties/opbrengsten die met de begroting worden bereikt. Daarbij kan gedacht worden aan: de verstrekkingen bij burgerzaken, het aantal vergunningen dat wordt verleend, het aantal unieke trajecten in de jeugdzorg en de wmo, de gemiddelde duur in jaren van het gebruik van de voorzieningen in de jeugdzorg, wmo en participatie. Of anders gezegd inkleuring van de begroting met echte koggenlandse cijfers.</p> <p>Op welke wijze en termijn kunt u de raad voorzien van de "lokale betekenis" van de inzet in de programma's?</p> <p>PvdAGroenlinks heeft geen behoefte aan een afstemming in de auditcommissie. We verwachten een antwoord op de vraag op welke wijze en termijn de raad wordt voorzien van de " lokale betekenis" .</p> <p>PvdA/GL geeft aan dit niet in de auditcommissie te willen doen, maar met de gehele raad.</p>	<p>Wij stellen voor om dit voorstel op de agenda te brengen van de auditcommissie zodat de auditcommissie richting kan geven aan ons college op welke wijze de lokale betekenis gevormd kan worden.</p> <p>We kennen de verplichte beleidsindicatoren in de begroting. Deze zijn helaas niet altijd actueel of de vergelijkbaarheid met andere gemeenten is lastig. Het voorstel is om een nieuwe indicatorenset te maken, dit proces kan met de gehele raad tot stand komen.</p>
71	PvdA/GL	Paragraaf 1 Lokale heffingen	38	<p>Aangegeven wordt dat het CBS CPI cijfer van juni 2024 wordt toegepast zijnde 2,1%. Op de Website van het CBS wordt aangegeven dat de inflatie in juni 3,2 % bedraagt en geharmonieerd Europees 3,4%. Kunt u toelichten hoe u tot het veel lagere percentage van 2,1 % komt?</p>	<p>Enkele jaren geleden is er gekozen om eenduidig het Consumentenindex Jaarmutatatie CPI afgeleid van het CBS van de maand juni aan te houden.</p> <p>Het verschil tussen het jaarmutatatie CPI (3,2%) en het Jaarmutatatie CPI Afgeleid (2,4%) is dat de afgeleide consumentenprijsindex is het CPI waarin het effect van veranderingen in de tarieven van productgebonden belastingen (bijvoorbeeld btw en accijns op alcohol en tabak) en subsidies en van consumptiegebonden belastingen (bijvoorbeeld motorrijtuigenbelasting) is verwijderd.</p> <p>De afgeleide CPI geeft antwoord op de vraag wat de prijsontwikkeling is als de belastingtarieven niet veranderen en wordt bijvoorbeeld gebruikt bij loonaanpassingen.</p>
72	PvdA/GL	Paragraaf 1 Lokale heffingen	41	<p>In het overzicht kostendekkendheid zijn de opbrengsten voor sommige heffingen niet ingevuld en geldt voor andere heffingen dat er GEEN aansluiting gemaakt kan worden opbrengsten zoals opgenomen op de vorige pagina. Kunt u aangeven met hoeveel het begrotingsaldo kan verbeteren als er wordt uitgegaan van een 100% kostendekkend tarief voor de riolering en de afvalstoffenheffing? Welke overweging ligt ten grondslag aan het niet voeren van een 100% kostendekkend tarief voor de afvalstoffenheffing?</p> <p>Kunt u tevens aangeven voor welk bedrag er maximaal BTW (exploitatie en investeringen) kan worden opgenomen in het tarief voor de Riolering?</p> <p>We missen het concrete antwoord op de vraag inzake de rioolheffing.</p>	<p>In het overzicht van de kostendekkendheid worden enkel de retributies (gebonden heffingen) opgenomen. Voor de belastingen (ongebonden heffingen) geldt geen opbrengstlimiet. Het nadelige begrotingsaldo is te berekenen door het begrote bedrag te delen door het dekkingspercentage en te vermenigvuldigen door 100. De afvalstoffenheffing staat al op 98,5% en dient onder de 100% te blijven om te voorkomen dat de verordening onverbindend kan worden verklaard. De totale inkomsten afvalstoffenheffing zijn in 2025 begroot op € 3.866.000. van 98,5 naar 100% kostendekking zou nog afgerond € 58.000 opleveren.</p> <p>De tarieven en daarmee de kostendekking van de riolering is door u vastgelegd in het Programma Stedelijk water en Riolering 2022-2027 gemeente Koggenland. Daar wordt stapsgewijs de kostendekkendheid verhoogd. De toerekening van de BTW wordt momenteel nader beoordeeld in het nieuwe mjpg riolering.</p> <p>De riolering zit budgetneutraal in de begroting. Het verhogen van de kostendekking heeft dan ook geen gunstig effect op het begrotingsaldo. Wel zal het de onttrekking vanuit de voorziening verlagen met ca. €50.000.</p>

73	PvdA/GL	Paragraaf 2 Weerstandsv mogen	43	<p>In de paragraaf worden diverse incidenten opgesomd waaruit een boete kan volgen (AVG, WPG, BIO en NIS2) en de kosten van mogelijke Cyberaanval. Deze vijf incidenten tellen op tot een risicobedrag van ruim € 900.000. Dit is bijna de helft van het totale bedrag aan risico's waarvoor weerstandscapaciteit wordt aangehouden. Uit het meerjarig overzicht blijkt niet dat de risico's zich in de loop van de tijd ontwikkelen. Welke acties worden ondernomen en kunnen worden ondernomen om deze risico's in de loop der tijd te laten afnemen? Zijn de hiervoor benodigde middelen opgenomen in de begroting?</p>	<p>De toelichting op het risicobeheer in de begroting 2025, met onder andere investeringen in informatiebeveiliging en certificeringen, sluit aan bij vragen 25 en 33 van de VVD over het weerstandsvermogen.</p> <p>Informatieveiligheid: In de begroting 2025 hebben we een opsplitsing kunnen maken naar verschillende risico's t.b.v. eerdere begrotingen. Bij het bepalen van de risico's wordt onderscheid gemaakt in in- en externe risico's. De externe risico's heeft betrekking op leveranciers en andere partners zoals DeSom. De investeringen die de gemeente hierop doet is bijv. uitvoeringsplan informatiebeveiliging en het uitvragen van certificering (ISO/IEC 27001/2-standaarden). Deze activiteiten zijn in uitvoering en aan hand van de resultaten zien we reeds een verlaging van het risico percentage. Op de interne risico's zien we het afgelopen jaar een aanzienlijke voortgang door het steeds meer voldoen aan de BIO-normen en de investering op de maatregelen in het kader van de NIS2 (risicomanagement, leveranciersmanagement en bedrijfscontinuïteit). We verwachten dit volgend jaar terug te zien.</p> <p>Dekken van middelen in de begroting: Het uitvoeringsplan voor informatieveiligheid is gericht op lange termijn risicobeheersing. Met de huidige investeringen, zoals het NIS2-plan en de certificering van SSC DeSom, wordt de basis gelegd voor structurele risicoreductie. Deze aanpak is geborgd in de begroting, met de flexibiliteit om middelen jaarlijks aan te passen naarmate de risico's evolueren.</p> <p>Privacy: Het privacy jaarplan (inclusief WPG) is mede gericht op het terugdringen van deze risico's. Daardoor zet Gemeente Koggenland o.a. het bewustwordingsprogramma Arda in. Grootste risico in deze blijft menselijk handelen. Daardoor blijft de kans op een groot risico helaas altijd aanwezig.</p>
74	PvdA/GL	Paragraaf 2 Weerstandsv mogen	43	<p>In de opsomming van de risico's die zijn opgenomen valt op dat hierin geen risico's worden beschreven in relatie tot de fysieke omgeving (onderhoud), prijsstijgingen voor de investeringsagenda waarvan de bedragen al enkele jaren gelijk zijn, grondexploitaties, verbonden partijen en de uitkering uit het gemeentefonds. Voor de verbonden partijen valt dit extra op omdat in de regietafel aan de verbonden partijen voor 2026 een correctie over 2023 wordt aangegeven van meer dan 4%. Kunt u toelichten hoe het komt dat er geen andere risico's worden benoemd? Kunt u tevens aangegeven hoe de correctie 2023 richting de verbonden partijen doorwerkt op het meerjarig financieel beeld?</p>	<p>Jaarlijks bestaat de mogelijkheid om geraamde investeringen te actualiseren. Prijsstijgingen in het algemeen worden meegenomen in de P&C documenten. De uitkering van het Gemeentefonds kan schommelen. Aan de hand van de verschenen circulaire wordt de begroting meerjarig bijgesteld. Door het loslaten van de systemiek trap op trap af is het risico op grote schommelingen verkleind. Risico's grondexploitaties worden benoemd in de paragraaf Grondbeleid. Daar wordt een relatie gelegd met de risicoreserve grondexploitatie. Die is ruim voldoende.</p> <p><i>Verbonden partijen</i> Het is bekend dat de bijdragen aan de verbonden partijen jaarlijks geïndexeerd worden. De begroting wordt hier jaarlijks op aangepast.</p> <p>Er wordt jaarlijks gekeken of het weerstandsvermogen bij de verbonden partijen voldoende is om de risico's te dekken. Is dit niet het geval en het bedrag is aanzienlijk dan wordt dit opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de gemeente. Dit was bij de begroting 2025 niet aan de orde.</p> <p>In december 2024 bieden de verbonden partijen de kadernota's 2026 aan. De financiële gevolgen hiervan worden via de perspectiefnota 2025 bijgesteld. Het bedrag van de correctie voor 2023 bedraagt ca. € 445.000. Het begrotingstekort zal hierdoor toenemen.</p>

75	PvdA/GL	Paragraaf 5 bedrijfsvoering	57	<p>In de paragraaf bedrijfsvoering is een passage opgenomen over wachtgeld van een voormalige wethouder. Kunt u aangegeven waarom deze passage onderdeel uitmaakt van deze paragraaf? Wij verwachten dat de paragraaf handelt over de echte bedrijfsvoeringszaken en niet over voorzieningen m.b.t. de politieke ambtsdragers.</p> <p>Graag zien wij een paragraaf die zich meer toespitst op de hoofdlijnen. Wij denken dan aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het totaal van de begrote formatie en de begroting van de bovenformatieve formatie; - het percentage van deze formatie / of loonsom, die geraamd wordt te besteden aan inhuurkrachten; - de omvang van de opleidingsmiddelen en het bereiken van de taakvolwassenheid van de formatie; - de wijze waarop wordt omgegaan met de vooraf afgesproken inzet en de in de loop van het jaar aanvullende verzoeken en opdrachten. <p>Ook op de andere onderdelen zien wij graag dat er meer een beschrijving is van de kaderstelling tussen de Raad en het College.</p> <p>Geen behoefte aan auditcommissie, wel behoefte aan het uitvoeren van de normale werkwijze dat voorzieningen worden getroffen op het moment dat deze nodig blijken.</p>	<p>De passage is opgenomen omdat wachtgeld onderdeel uitmaakt van de totale loonsom van de gemeente. Wij stellen voor om dit voorstel op de agenda te brengen van de auditcommissie zodat de auditcommissie richting kan geven aan ons college op welke wijze de paragraaf bedrijfsvoering gevormd kan worden.</p> <p>Dit is in eerste instantie niet goed gegaan. De voorziening wordt alsnog getroffen via de najaarsnotitie, dan gaan we dit boekhoudkundig herstellen. Zie ook de beantwoording op vraag 81.</p>
76	PvdA/GL	Paragraaf 7 Grondbeleid	71	<p>In de paragraaf Grondbeleid wordt de stand, de verwachte kosten en verwachte opbrengsten per grondexploitatie weergegeven. Bij Avenhorn West is hier (wederom) een verwachte winst van € 7 miljoen aangekoppeld.</p> <p>Bij de grondexploitaties is niet aangegeven in welk jaar u verwacht de exploitatie te kunnen afsluiten.</p> <p>Kunt u een overzicht overleggen van de kosten en opbrengsten zoals deze nu in begroting 2025 en meerjarenraming per plan zijn verwerkt? (per plan het totaal de raming opbrengsten en kosten per jaar voor de volledige looptijd).</p> <p>Zoals elk jaar gaat daarbij onze warme aandacht uit naar de</p>	<p>In de staten P wordt jaarlijks een overzicht verstrekt per complex van de gemaakte en nog te verwachte kosten. Hier wordt geen opsplitsing van kosten en opbrengsten per jaarschijf gegeven, dit gebeurt deels wel in de financiële administratie, maar dan als ambtelijk sturingsinstrument.</p> <p>Als het resultaat aanzienlijk afwijkt van hetgeen in voorgaande jaarstukken/begroting dan wordt hier uiteraard een onderbouwing voor gegeven en gedeeld.</p> <p>Voor Avenhorn West zijn eerder wel scenario's geschetst en als de raad de uitgangspunten heeft vastgesteld, dan is er een gereede kans dat er een aanpassing van de prognose zal plaatsvinden.</p>
77	PvdA/GL	Paragraaf 8 Wet Open Overheid	73	<p>In de tekst is opgenomen dat "uitbreiding van de formatie is aangevraagd in de perspectiefnota 2025". Kunt u aangegeven hoe het met deze aanvraag is afgelopen?</p> <p>Uit de paragraaf blijkt dat u in 2025 en 2026 nog onderdelen van de invoering van de wet uitvoert.</p> <p>Kunt u aangeven in welk jaar u volledig voldoet aan de aan de gemeente gestelde eisen in het kader van de WOO en of de hiervoor benodigde middelen zijn opgenomen in de begroting 2025-2028?</p> <p>Los van de WOO verzoeken is het antwoord dus: in 2026 voldoen we aan de WOO???</p>	<p>Wij verwachten in 2026 te kunnen voldoen aan de actieve openbaarmaking van stukken conform de gestelde eisen van de Woo. Hiernaast hebben wij ook te maken met de passieve openbaarmaking van stukken. Hiervoor is geen datum van 'gereed' te melden. Dit gaat namelijk om Woo-verzoeken en die komen het hele jaar door binnen. De huidige bezetting van het organisatieonderdeel Juridische Zaken heeft momenteel onvoldoende formatie om de actieve en passieve openbaarmaking in goede banen te leiden. Hierover is uw raad via de Beeldvormende Commissievergadering van 8 juli 2024 geïnformeerd. Daarom is in de perspectiefnota 2025 formatie-uitbreiding aangevraagd voor de uitvoering van de Woo. Deze aanvraag is nu opgenomen in de begroting 2025-2028 zodat de gemeente structureel kan voldoen aan de eisen/uitvoering van de Woo.</p> <p>Wij verwachten inderdaad in 2026 te kunnen voldoen aan de Woo.</p>

78	PvdA/GL	Paragraaf 9 Duurzaamheid	74	<p>In de paragraaf staan een aantal beleidsvoornemens. Wij missen in deze paragraaf de afronding en terugkoppeling van de eerder afgesproken onderzoeken naar de warmtetransitie en de investeringen in het woningbedrijf.</p> <p>Kunt u aangegeven waarom de eerder in gang gezette maatregelen en onderzoeken geen onderdeel uitmaken van deze paragraaf?</p> <p>Paragrafen zijn bedoelt om het beleid van de gemeente weer te geven en ons inziens niet om nieuw beleid voor te stellen van zaken waarvoor de dekking niet beschikbaar is. U geeft dit zelf expliciet aan ten aanzien van het bedrijventraject De Braken, Obdam de kosten onbekend zijn. Kunt u aangegeven wat de omvang van is van dit initiatief voor de inzet van de ambtelijke capaciteit in 2025 en de mogelijke bijkomende kosten? Kunt u tevens aangeven hoe de dekking van deze maatregelen in de begroting is verwerkt?</p> <p>De beantwoording gaat langs de gestelde vragen heen. Graag alsnog concrete antwoorden.</p>	<p>Het onderzoek naar de warmtetransitie is in de afrondende fase, maar nog niet gereed. We verwachten de resultaten van het onderzoek in Q4 van dit jaar aan te kunnen bieden. Voor wat betreft het bedrijventerrein zijn we in de oriënterende fase, de omvang van het project is nog onvoldoende scherp afgebakend. Daarom zijn de effecten - financieel en capaciteit - nog niet in te schatten. Mocht dit tot aanpassing ten opzichte van de begroting leiden, dan ontvangt u hiervoor een separaat voorstel.</p> <p>“Het onderzoek naar de warmtetransitie is in de afrondende fase, maar nog niet gereed. We verwachten de resultaten van het onderzoek in Q4 van dit jaar aan te kunnen bieden. Dit onderzoek gaat over de verkenningswijken en de overige woongebieden, inclusief de gebieden met woningen van het woningbedrijf. Voor de lopende investeringen in het woningbedrijf verwijzen we naar p.31 van de begroting.”</p> <p>“Voor wat betreft het bedrijventerrein zijn we in de oriënterende fase, de omvang van het project is nog onvoldoende scherp afgebakend. Daarom zijn de effecten - financieel en capaciteit - nog niet in te schatten. Mocht dit tot aanpassing ten opzichte van de begroting leiden, dan ontvangt u hiervoor een separaat voorstel maar wij verwachten dit nog niet in 2025. Taakgroep de Braken heeft de wens om voor dit terrein eerst een bredere visie op te stellen, zowel op het gebied van inrichting, openbare ruimte, verkeer, als verduurzaming en mogelijk uitbreiding. Het initiatief hiervoor ligt bij de taakgroep, zodat de ambtelijke inzet beperkt blijft (binnen bestaande formatie). Voor de visie vragen we provinciale subsidie aan en dragen we vanuit bestaand budget financieel met circa €15.000 bij.”</p>
79	PvdA/GL	Verloop reserves	85 e.v.	<p>In de begroting wordt op pagina 85 een aangegeven dat de algemene reserve per 1-1-25 € 14,8 miljoen groot is. In 2025 wordt hieraan € 10,8 miljoen onttrokken i.v.m. met het begrotingstekort 2025 en de overheveling naar de reserve kapitaallasten. De investeringen 2026 en 2027 die staan geprogrammeerd met eveneens een dekking uit de algemene reserve door deze over te hevelen naar de reserve kapitaallasten wordt niet verwerkt. Dit oogt niet consequent, waardoor de omvang van de algemene reserve niet helder in beeld blijft? Voor welk bedrag is er rekeninghoudend met de overzichten in de perspectiefnota nu sprake van een vrije algemene reserve in 2028? Kunt u tevens aangeven met besluit de overheveling geeft plaatsgevonden? Wij zien geen expliciet besluit, als u zich baseert op de kadernota dan is de vraag waarom niet alle onderdelen zijn verwerkt.</p>	<p>De (nieuwe) investeringen uit de Perspectiefnota 2024 voor de jaren 2025, 2026 en 2027 zijn overgenomen in het meerjareninvesteringsoverzicht in de bijlage van de begroting 2025. Enkel de financiële effecten van de nieuwe investeringen jaarschijf 2025 zijn verwerkt in onderliggende programmabegroting. In de Perspectiefnota 2024 is voor de investeringen jaarschijf 2025 aangegeven wat de dekking van de afschrijvingslasten is. In de begroting 2025 is hier uitvoering aangegeven.</p> <p>De verkeersmaatregelen Berkhout voor de jaren 2025, 2026 en 2027 welke ook in het meerjareninvesteringsoverzicht in de begroting zijn opgenomen, zijn in de raad van juli 2024 behandeld. Daarin is besloten de bedragen te onttrekken uit de Algemene reserve en te storten in de reserve kapitaallasten. Deze mutatie is in onderliggende begroting verwerkt voor de jaren 2025, 2026 en 2027.</p> <p>Het was inderdaad consequenter geweest om de investeringen jaarschijf 2026 voor de basisschool Jozef en Maria (€ 2.377.000) en de vervanging van de toplaag bij RKS SV Sint George (€ 32.000) te verwerken. Gelet op het investeringsbedrag van de vervanging van de toplaag en de daarbij horende afschrijvingslasten van € 1.600 is het de vraag of je dit via de reserves wilt laten lopen. Als deze twee investeringen in mindering gebracht worden op de algemene reserve bedraagt de algemene reserve per 1-1-2028 € 1.180.000. Dit is onder hem minimum van € 1.250.000 van de algemene reserve.</p>

80	PvdA/GL	Voorziening RVU	96	<p>Medewerkers kunnen tot 31 december 2025 hun deelname aan de regeling voor vervroegde uittreding vastleggen. Uit het overzicht van verloop van de voorzieningen blijkt dat er enkel aan de voorziening wordt toegevoegd, onttrekkingen vinden niet plaats. Wat is de reden van het vullen van een voorzieningen tot in 2028, als de deelname voor eind 2025 bekend moet zijn en er geen onttrekkingen plaatsvinden? In de perspectiefnota 2024-2028 is ons op pagina 32 een ander overzicht gepresenteerd.</p> <p>Logisch zou zijn dat de voorziening wordt gevoed per uiterlijk 2025. En daarna dus ook wordt onttrokken. Het antwoord gaat langs de vraag heen, waarom alleen voeden? De voeding is alleen nodig als u ook een onttrekking begroot. Na 2028 kunnen zich geen onttrekkingen voordoen op grond van deze regeling.</p> <p>PvdA/GL verzoekt om het percentage toe te voegen van mensen die gebruik kunnen maken van de regeling, en van het aantal dat dit ook daadwerkelijk doet.</p>	<p>In 2024 is er voor het eerst door medewerkers gebruik gemaakt van de RVU-regeling. Deze kosten worden aan het eind van dit kalenderjaar onttrokken aan de voorziening. Het is derhalve correct dat er momenteel nog geen onttrekkingen hebben plaatsgevonden. De huidige landelijke RVU-regeling heeft een looptijd t/m 2028. Een voorwaarde van deze regeling is dat een medewerker uiterlijk op 31 december 2025 een aanvraag heeft ingediend. Om die reden hebben wij de voorziening gevuld tot en met 2028 op basis van verwachte uitgaven. De overzichten uit de perspectiefnota 2024-2028 en de begroting 2025 komen overeen. In beide documenten worden in de jaren 2024 t/m 2028 de volgende bedragen jaarlijks toegevoegd aan de voorziening; 8k, 37k, 56k, 39k, 17k (totaal 157k).</p> <p>Het nader beoordelen van de voorziening wordt ook meegenomen in de werkzaamheden van de najaarsnotitie. Mocht extra voeding danwel onttrekking nodig zijn zullen wij dit verwerken in de najaarsnotitie.</p> <p>Van het totale werknemersbestand voldoet 4% aan de voorwaarden van de RVU-regeling. We hebben tot heden 3 aanvragen ontvangen en verwachten volgend jaar nog een aantal aanvragen. Vooralsnog is er geen aanleiding om de prognose (de helft neemt deel aan de regeling) te herzien. In de loop van 2025 krijgen we een totaalbeeld van de deelname en passen de voorziening daar – indien nodig – op aan.</p>
81	PvdA/GL	Voorziening wachtgeld voormalig wethouder	58 en 96	<p>In de begroting wordt aangegeven dat de rekening wordt gehouden met de lasten van de voormalige wethouder. € 229.000 over een periode van 3 jaar en 2 maanden. Deze lasten lijken in de begroting te zijn opgenomen zonder dat hiervoor in 2024 een voorziening is getroffen. Kunt u aangegeven of we dit correct vaststellen? Kunt u tevens aangeven waarom voor deze lasten niet in 2024 een volledige voorziening is getroffen ten laste van het resultaat? Is dit afgestemd met de</p>	<p>De werkwijze wordt aangepast na overleg met de (nieuwe) accountant eind oktober. Er wordt via de najaarsnota alsnog een voorziening getroffen. Na het instellen van de voorziening vallen de begrote lasten 2025 en 2026 en 2027 ook vrij najaarsnota.</p>
82	PvdA/GL	Geprognosticeer de meerjarenbalans	82	<p>Uit de geprognosticeerde meerjarenbalans blijkt dat in 2025 de immateriële en materiële activa samen stijgen met ruim 16 miljoen. In het jaar 2026 is er geen sprake van een verdere stijging. De investeringen in 2026 en 2027 vallen daarbij buiten het gepresenteerde beeld. Het idee van de meerjarenbalans is dat de raad de ontwikkeling van de positie over de jaren heen kan beoordelen en ook kan zien hoe de kengetallen getallen financiering en solvabiliteit zich ontwikkelen. Kunt u zordragen voor de volledige meerjarenbalans waarin ook de investeringen zoals</p>	<p>In de bijlage is een meerjareninvesteringsoverzicht opgenomen. Hierin staan de investeringen tot en met 2028. De toename van de immateriële vaste activa komt met name door de investering in basisschool Kelderswerf. Omdat de gemeente Koggenland wel de investering doet maar geen eigenaar is, valt dit onder de immateriële vaste activa en niet onder de materiële vaste activa.</p> <p>In het hoofdstuk meerjarenraming is de geprognosticeerde balans opgenomen met balanswaarden 31-12-2025 tot en met 31-12-2028.</p>
83	PvdA/GL	PM Investerings	99	<p>In het investeringsoverzicht staat een drietal PM-investeringen (Gymzaal Wassenaerstraat, Multicourt De Caegh en Administratiesysteem Zwembaden). Kunt u aangegeven hoe de dekking van deze investeringen is voorzien en wanneer u verwacht dat de raad hiervoor besluitvorming zal worden voorgelegd?</p> <p>kan aangegeven worden welke dekking voor ogen is, voor de voorstellen die in 2025 aan de raad worden voorgelegd? De begroting bevat gelet op het tekort en het feit dat de algemene reserve onder het minimum duikt in 2028 geen dekkingsmiddelen?</p>	<p>Voor deze PM-investeringen is nog geen dekking voorzien.</p> <p>De gymzaal Wassenaerstraat zal regulier worden onderhouden, hiervoor komt geen apart raadsvoorstel. Wij verwachten voor Multicourt De Caegh dat in Q1 van 2025 de raad hiervoor besluitvorming zal worden voorgelegd. En voor het administratiesysteem zwembaden wordt in het 1e halfjaar van 2025 besluitvorming voorgelegd.</p> <p>Na verwerking van de septemercirculaire én het raadsvoorstel maatregelen sluit de begroting 2025 met een positief resultaat van € 440.600. Het is een optie om deze drie investeringen daaruit te dekken, echter is dan aan u als raad om daarover te beslissen. Wethouder Krijnen geeft aan dat de kosten voor gymzaal wassenaerstraat vanuit het MJOP gedekt worden en noemt dat de investering voor multicourt (buitensport mogelijkheden) begint met 150k en het administratiesysteem naar verwachting circa 60k gaat kosten.</p>

84	D66		29	<p>In de afwijkingen wordt een bedrag genoteerd van € 407.000 voor "Hogere kapitaallasten verduurzaming woningen met C label en Clean 2 Anywhere woningen". Kunt u deze toelichten/uitsplitsen?</p> <p>vervolgvraag op vraag 84: ik doelde op een uitsplitsing tussen de verduurzaming Woningbedrijf en de C2A woningen</p>	<p>In de toelichting op de afwijkingen worden verschillen tussen de Begroting 2024 én de Begroting 2025 op dit programma toegelicht. In dit programma zijn de kapitaallasten in 2025 hoger ten opzichte van 2024. Dit komt met name door de investering "verduurzaming" binnen het Woningbedrijf.</p> <p>Aanvullend antwoord: Het bedrag aan afwijkingen € 407.000 bestaat uit een optelling van:</p> <p>Nadeel: - € 384.000 hogere afschrijvingslasten verduurzaming huurwoningen - € 135.000 hogere afschrijvingslasten driekamer Flexwoningen - € 73.000 hogere afschrijvingslasten éénkamer Flexwoningen - € 44.000 hogere afschrijvingslasten Het Veer - € 22.000 hogere afschrijvingslasten De Tuinen - € 9.000 overige</p> <p>Voordeel - € 260.000 lagere onrendabele top ten opzichte van 2024.</p>
85	D66	\$2	39, 42	<p>Op p39 geeft u aan dat de stand van de AR op 31-12-2025 € 4.019.000 bedraagt. Op p42 per 1-1-2026 hanteert u een stand van € 10.809.000. Kunt u dit verschil toelichten?</p> <p>Als het hier een fout betreft: wordt dit dan ook aangepast in de begroting?</p>	<p>Bedrag is stand algemene reserve 1-1-2026 + bedrag voor onvoorzien. Gepresenteerd is een bedrag van 10.764 + 45 = 10.809. Het bedrag 10.764 is verkeerd overgenomen uit de staat van reserves. De juiste stand van de reserve op 1-1-2026 is 4.019. Er had dus moeten staan 4.019 + 45 = 4.064. De ratio had dan moeten zijn 4.064/1850 = 2,20.</p> <p>We zullen dit onderdeel aanpassen in de definitief te publiceren stukken.</p>
86	D66	\$2	40 e.v.	<p>Paragraaf 2 gaat over de risicobeheersing, waar nu in de tabel vooral een opsomming plaats vindt van de (financiële) risico's. Voor de risico's worden wel (al-dan-niet mitigerende) maatregelen genoemd, maar is niet helder hoe deze maatregelen het risico daadwerkelijk doen verminderen, los van "wet implementeren". De afgelopen jaren lijkt dit in het algemeen niet minder geworden, terwijl dat volgens p54 wel zou moeten. Kunt u aangeven in hoeverre de ingeschatte risico's op p40 zich verhouden tot de op p54 genoemde grip op de risico's?</p> <p>De vraag "Kunt u aangeven in hoeverre de ingeschatte risico's op p40 zich verhouden tot de op p54 genoemde grip op de risico's?" (inclusief de inleiding hoe eventuele mitigerende maatregelen niet herleidbaar zijn) is precies dat: ik wil geen aannames doen, en zou graag een toelichting willen ontvangen op de ontwikkelingen van de risico's hieromtrent, in combinatie met de voortgang van implementatie van de GDPR/WPG/BIO/NIS2 wetgevingen.</p>	<p>De paginanummering die u noemt lijkt niet te kloppen en daardoor is de vraag ons niet duidelijk.</p> <p>Waar we vorig jaar de onderwerpen AVG (Algemene verordening gegevensbescherming), WPG (Wet politiegegevens) en BIO (Baseline informatiebeveiliging overheid) bij elkaar toonden hebben wij deze onderwerpen dit jaar apart opgenomen in het overzicht van risico's. Dit hebben we gedaan om meer inzicht te geven in deze verschillende onderwerpen. Wij zijn ook bezig met de voorbereiding op de NIS2-richtlijn (Network and Information Security directive 2-richtlijn) vandaar dat wij die ook hebben toegevoegd.</p> <p>Op ieder van deze thema's hebben wij onderliggende plannen om te komen tot implementatie van de wet/richtlijn dan wel continue verbetering (veelal ook op basis van interne en externe audits) waarmee we risico's terugdringen. De percentages genoemd in de tabel laten dan ook een lichte daling zien.</p> <p>N.a.v. de vraag hebben wij geconstateerd dat het vermelde bedrag impact bij de onderwerpen AVG en WPG niet juist is. Per ongeluk is daar het bedrag zoals genoemd bij de BIO overgenomen, terwijl hier, gelijk aan vorig jaar, het bedrag gebaseerd op de boetebandbreedtes van de Autoriteit Persoonsgegevens had moeten staan, nl. € 750.000.</p>
87	D66	\$2	40 e.v.	<p>Is er in gemeente Koggenland iets van risicobeleid/risicostrategie/risicobereidheid opgesteld? Zo ja, kunt u dit delen?</p>	<p>Nee. Als er beleidskeuzes worden gemaakt zoals het presenteren van een top 10 dan wordt dit opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.</p>
88	D66	Bijlage	93	<p>In deze tabel zijn drie "p.m. investeringen" voor 2025 opgenomen, namelijk "gymzaal Wassenaerstraat", "multicourt De Caegh" en "Administratiesysteem Zwembaden". Kunt u deze opname in de begroting en de financiering van deze onderwerpen verder toelichten?</p>	<p>Voor deze PM-investeringen is nog geen dekking voorzien.</p> <p>De gymzaal Wassenaerstraat zal regulier worden onderhouden, hiervoor komt geen apart raadsvoorstel. Wij verwachten voor Multicourt De Caegh dat in Q1 van 2025 de raad hiervoor besluitvorming zal worden voorgelegd. En voor het administratiesysteem zwembaden wordt in het 1e halfjaar van 2025 besluitvorming voorgelegd.</p>

89	CDA	algemeen	<p>In de vorige begroting werd in alle programma's gerefereerd naar de global goals die betrekking hebben op dat programma. Dat is nu niet gebeurd. Ik vroeg me af waarom niet.</p> <p>Het is op zich voor de beoordeling van de begroting niet noodzakelijk om dit te weten.</p>	<p>De programmabegroting beschrijft de doelstellingen die uw raad nastreeft en het beleid dat ingezet gaat worden om deze doelstellingen te halen. Bij het herinrichten van de programmabegroting is gekeken welke informatie relevant is voor de raad om doelstellingen en ingezet beleid goed te kunnen volgen. Alle informatie die dit te boven gaat is extra 'ballast' en bevordert de leesbaarheid van de begroting niet. Daarom is besloten de global goals eruit te halen. Dit ligt in de lijn met uw opmerking dat het voor de beoordeling van de begroting niet noodzakelijk is om te weten.</p>
----	-----	----------	---	---